

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Základní údaje

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PPS	Základní škola Novosedlice, příspěvková organizace Vrchoslavská 88/30, 417 31 Novosedlice
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jana Hurdová
Telefon na ředitele	417 539 857
E-mail na ředitele	jana.hurdova@zsnovosedlice.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Lucie Masárová
Telefon	417 539 857
E-mail	lucie.masarova@zsnovosedlice.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Jana Lebrová
Telefon	417 539 857
E-mail	jana.lebrova@zsnovosedlice.cz

	Počet tříd	Počet dětí a žáků
Přípravná třída	2	21
ZŠ – I. stupeň	7	141
ZŠ - II. stupeň	4	81
Celkem	13	222

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ PPŠ

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální okolí školy

ZŠ Novosedlice navštěvuje 222 dětí a žáků. Většina žáků pochází z obce Novosedlice a někteří žáci dojíždějí z okolních měst a obcí.

ZŠ Novosedlice se řadí mezi školy "rodinného typu". Mezi 222 dětmi a žáky jsou v rámci inkluze žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, poruchou chování, žáci vyžadující pomoc a podporu, sociálně znevýhodnění žáci, žáci se zdravotním omezením a specifickými poruchami učení a žáci s omezením TV. ZŠ navštěvují také nadaní žáci.

Mezi rizikové chování žáků školy řadíme:

1. skryté záškoláctví (omluvené rodiči)
2. šikana a kyberšikana, konkr. volnočasové aktivity žáků na sociálních sítích mají silný negativní vliv na vztahy a klima ve třídách
3. závislost na počítačích, počítačových hrách, mobilních telefonech
4. špatné stravovací návyky a nízká fyzická aktivita → nezvladatelné chování, vysoká nemocnost a úrazovost
5. vulgární vyjadřování, slovní i fyzická agrese
6. sebepoškozování
7. neplnění povinností a nezájem rodičů o školní prospěch
8. užívání návykových látek

2. Informace od pedagogů

Největší problémy mají pedagogové v komunikaci s některými rodiči. Pozdní omlouvání absence (rodiče nerespektují školský zákon – ZZ má povinnost doložit důvody absence žáka do 3 kalendářních dnů), s nezájmem rodičů o školní prospěch a výsledky svých dětí. Dalším problémem jsou narušené vztahy ve třídě, začínající šikana a vulgarita i agresivita žáků, včetně pasivní agrese (ignorace). Rozšiřuje se kyberšikana v důsledku připojení žáků na sociální sítě. Nezdravý životní styl, zejména absence pohybových aktivit ve volném čase, mají za následek vysokou nemocnost a úrazovost žáků.

Informace získává metodik prevence na základě diskuse s pedagogy (provozní porady – každé pondělí 7:00 – 7:40), popř. individuálními konzultacemi, na základě sociometrického šetření a upozornění rodičů. Třídní učitelé ve spolupráci s metodikem prevence a výchovným poradcem se budou snažit více přimět rodiče ke spolupráci a plnění svých rodičovských povinností. Učitelům pomáhají také AP, kteří se žákům věnují jak ve vyučovacích hodinách, tak o přestávkách.

3. Informace od rodičů

Informace od rodičů získávají třídní učitelé na základě dotazníků, testů (Klima školy pro rodiče- Proškoly.cz), na schůzkách SRPŠ, kdy jednotliví zástupci tříd zprostředkují postoje a aktuální problematiku ostatních rodičů vedení školy nebo při setkání na třídních schůzkách (pravidelně 2x ročně, popř. i vícrát dle aktuální potřeby). Rodiče žáků komunikují s učiteli a metodičkou prevence přes webovou aplikaci BAKALÁŘI. Dále se metodička prevence setkává s rodiči v konzultačních hodinách, které jsou kdykoliv po předchozí domluvě. Největší starosti dělají rodičům narušené sociální vztahy mezi dětmi a žáky, dále závislost dětí na elektronice a hrozba dalších závislostí a s tím spojený školní neúspěch.

4. Informace od žáků

Informace od žáků jsou získávány na základě sociometrických dotazníků. Nejčastěji jsou využívány dotazníky Klíma třídy – Proskoly.cz, popř. obrázkové dotazníky (strom duchů, moje nebe) u mladších žáků 1. stupně. Dalším prostorem pro vyjádření žáků ke klimatu třídy/školy jsou třídnické hodiny na 2. stupni (1. čtvrtek v měsíci 7:00 – 7:45). Zde se nejvíce řeší pravidla třídy a společné akce třídy. Na 1. stupni jsou prvky z třídnických hodin zařazovány průběžně v rámci různých vyučovacích předmětů, např. kruhové sezení, nácvik vzájemnému naslouchání a respektu, tvorba pravidel třídy atd.

Děti a žáci mají samozřejmě možnost obrátit se na jakéhokoliv pracovníka školy, který jim pomůže s předáním informace ŠMP, popř. přímo na ŠMP.

V případě individuální nespokojenosti a trápení mohou žáci své problémy napsat do schránky důvěry v prvním poschodí nebo napsat elektronicky přes webovou aplikaci na stránkách školy.

5. Hodnocení PPŠ z minulého školního roku

V minulém školním roce se nám dařilo naplňovat PPŠ. Hodně jsme se zaměřili na klima a sociální vztahy ve třídách. Z tohoto důvodu chceme i letos pokračovat ve spolupráci se Salesiánským střediskem Teplice (programy Štěpán, Štěpánek + projekt Klíč ke změně), dát prostor akcím rozšiřujícím výuku odehrávajícím se mimo školu, projektové dny atd.

V oblasti prevence školního neúspěchu se nám velmi osvědčila osobní se ZZ a nastavení vzájemné spolupráce, např. využití distanční výuky při dlouhodobé absenci žáka, popř. spolupráce s dalšími institucemi. Velkou oporou bylo i doučování, které bude v tomto roce také realizovat, ale už ne v takovém rozsahu, protože skončila finanční podpora této aktivity ze strany MŠMT.

V dalších oblastech RCH spatřujeme velký přínos preventivních besed p. O. Rösslera z MP Dubí, které budou probíhat i v letošním školním roce.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

<p>Dlouhodobé cíle</p>	<p>Vytvářet bezpečné a transparentní školní prostředí, kde mohou žáci rozvíjet své znalosti a dovednosti tak, aby předcházeli rizikovému chování, uměli řešit rizikové situace a tím si prohlubovali své sociální kompetence. Budovat rodičovskou komunitu kolem školy, které bude založena na vzájemné důvěře a respektu.</p>
<p>Krátkodobé cíle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V tomto školním roce se v rámci prevence škola zaměří na <u>komunikaci mezi spolužáky a vytvoření bezpečného prostředí ve škole</u>. Přesvědčovat rodiče, aby se zajímali o to, co jejich děti dělají ve volném čase a při pohybu na sociálních sítích. S kým, kde a jak tráví žáci svůj volný čas. Ve spolupráci se SRPŠ uspořádat setkání s odborníkem, např. psycholog, adiktolog, etoped atd. Realizovat spolupráci s MP Dubí a Salesiánském střediskem Štěpána Trochty v Teplicích. S tímto cílem souvisí i DVPP třídních učitelů. • Škola se také zaměří na <u>šikanu, kyberšikanu, závislost na mobilních telefonech, agresivitu a hrubost při vyjadřování a jednání a na vztahy ve třídách</u>. Zákaz používání mobilního telefonu o přestávce je preventivní opatření kyberšikany a zároveň nástroj k posílení interpersonálních vztahů mezi žáky a celkové komunikace. V této oblasti chceme i nadále spolupracovat s MP Dubí. • Chtěli bychom <u>zvýšit fyzickou aktivitu žáků</u>, a to hlavně přesvědčením rodičů o tom, že tělesná výchova ve školách má svůj smysl a význam. Plánujeme realizovat otevřené hodiny tělesné výchovy v 6. a 7. třídě, aby si rodiče se svými dětmi mohli vyzkoušet pozitivní vliv pohybu na fyzické i psychické zdraví.
<p>Cílové skupiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci • Rodiče • Učitelé
<p>Rozdělení cílů podle cílových skupin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Nástroje prevence</u>: preventivní programy, besedy, třídnické hodiny, akce rozšiřující výuku mimo prostředí školy ○ <u>Předpokládaný dopad</u>: lepší výsledky sociometrie, lepší spolupráce v rámci vyučování i mimo něj (třídnické hodiny, činnost žákovského parlamentu atd.), méně kázeňských přestupků. • Rodiče <ul style="list-style-type: none"> ○ Nástroje prevence: otevřené hodiny, besedy – setkání s odborníkem z praxe, neformální setkávání, např. Tříkrálový turnaj, Den rodin

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Předpokládaný dopad: vyšší účast rodičů na společných akcích; větší iniciativa při řešení problémových situací, zvýšení důvěry směrem ke škole. • Učitelé <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Nástroje prevence</u>: provozní porady, intervize, DVPP, spolupráce/konzultace s jinými odbornými pracovníky ○ <u>Předpokládaný dopad</u>: vyšší spokojenost učitelů ve výuce, zlepšení výsledků žáků (vyšší průměr, popř. účast v soutěžích a olympiádách), méně řešení problémových situací v oblasti absence a kázně.
--	--

C. STRATEGIE A METODY DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ, FORMY REALIZACE PPŠ

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

1. V oblasti přímé práce pedagogů

Ke zdokonalení práce pedagogů v oblasti prevence přispěje vzdělávání pedagogů v oblasti prevence, konzultace a získávání informací od metodika prevence, který má specifické znalosti, jak prevenci řešit.

Během celého pobytu dětí a žáků ve škole platí zákaz užívání mobilního telefonu bez vědomí a svolení pedagoga (viz školní řád). Všichni pracovníci důsledně vyžadují dodržování tohoto pravidla.

Všichni pedagogičtí pracovníci implementují pohybové aktivity do běžných vyučovacích hodin, např. relaxační chvílky, cílené protažení, řízené pohyby (mozková gymnastika, formy práce, při kterých je pohyb součástí výukové metody).

2. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCH

- Nástroje včasné intervence – září
- TĚLO Ústí – září
- Bezpečnost ve školách – září
- Kyberbezpečnost u předškolních dětí a žáků - září
- Krajská odborná konference „Duševní zdraví na dosah“ – říjen
- SI TŘÍDAS – říjen

- Život má začátek i konec - říjen
- Dynamika problémového chování – říjen
- Sexuální zneužívání dětí z pohledu psychologa a práva - listopad

V průběhu školního roku budou další kurzy a semináře voleny dle aktuální nabídky a potřeb pedagogů.

3. Plán vzdělávání ŠMP v oblasti prevence RCH

Název a odborné zaměření vzdělávání	Počet hodin	Datum konání	Realizátor – organizace, odborník
Nástroje včasné intervence	6	12. 9. 2023	Ústecký kraj
Bezpečnost ve školách	6	14. 9. 2023	Asociace Bezpečná škola
Krajská odborná konference „Duševní zdraví na dosah“	7	3. 10. 2023	Ústecký kraj
Život má začátek i konec	2	17. 10. 2023	Cestadomu.cz (webinář)
Dynamika problémového chování	8	19. 10. 2023	Mansio, v. o. s. (webinář)
Sexuální zneužívání dětí z pohledu psychologa a práva	4	21. 11. 2023	PPP Teplice
Schůzka metodiků prevence	4 hod. 4 hod.	podzim 2022 jaro 2023	Mgr. D. Třešňáková PPP

Další semináře a kurzy budou voleny dle aktuální nabídky a potřeby.

4. Způsob spolupráce s ostatními pedagogy ve škole

Preventivní tým:

Mgr. Jana Lebrová – výchovný poradce, učitelka II. stupně

Mgr. Lucie Masárová- zástupce ředitele, učitelka II. Stupně, metodik prevence

Bc. Lenka Jandová – Koordinátor pro rozvoj nadání dětí a žáků

Mgr. Eliška Kovandová – speciální pedagog, učitelka I. stupně

Veronika Pudilová – Koordinátor pro sociální oblast, asistentka pedagoga

Porady:

1x za měsíc → poslední provozní porada v měsíci – okénko PP (potencionální problém)

V případě náhlé potřeby se preventivní tým sejde okamžitě.

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI

Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP, možnostmi spolupráce a PPŠ

Rodiče najdou na webu školy následující informace:

- Personální složení preventivního týmu
- Konzultační hodiny jednotlivých členů
- Kontakt na jednotlivé členy
- Krizový plán školy
- Preventivní plán školy, včetně jeho příloh

Další činnost ŠMP:

- Představení ŠMP na úvodních třídních schůzkách v PT, 1. a 6. třídách - září
- Představení ŠMP na třídních schůzkách - listopad
- Spolupráce s Ing. Neckařovou – předsedkyní SRPŠ
- Spolupráce se Salesiánským střediskem Štěpána Trochty v Teplicích → informování rodičů prostřednictvím systému BAKALÁŘI
- Pravidelné informování rodičů o aktuální problematice prostřednictvím systému BAKALÁŘI
- Pravidelná nabídka odborných přednášek z oblasti RCH pro rodičovskou veřejnost
- Svolení a vedení mimořádných třídních schůzek, popř. užšího kolektivu
- Sociometrické šetření ve třídách

1. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Realizátor, přednášející
Komunikační systém bakaláři – konzultace pro zákonné zástupce	čtvrtek 8:00 – 12:00	Mgr. Hon
Informační panel pro rodiče- vestibul ZŠ	7:00-16:30	Mgr. Hurdová

2. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Tvořivá odpoledne s rodiči	upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci
Odpolední muzicírování	upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci
Otevřené hodiny tělesné výchovy	upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	Mgr. Petra Vavrušková Ing. Michal Mitroci
Strašidelná škola	listopad 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci, SRPŠ, obec
Rozsvícení vánočního stromu- spolupráce se SRPŠ	prosinec 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci, SRPŠ, obec
Vánoční besídka	prosinec 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci
Tříkrálový turnaj	Leden 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	Mgr. Lucie Masárová SRPŠ
Lyžařský kurz	únor	Mgr. Gýnová Vavrušková
Dny otevřených dveří	březen 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci
Den rodin	květen 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	Mgr. Martin Hon
Den dětí	červen 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	TU PT + 1. – 9. SRPŠ
Školní výlety	červen 2023 upřesněno v plánu akcí (BAKALÁŘI)	ped. pracovníci, především TU

III. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

třída	oblast prevence
přípravné třídy 01 + 02	BESIP
1.– 5. třída	BESIP, IZS → Dopraváček, zdravé vztahy ve třídě i ve škole, zdravý životní styl – zdravá výživa, pravidelný pohyb, prevence užívání návykových látek
6. třída	zdravé vztahy ve třídě i ve škole → Štěpán, kyberbezpečnost, zdravý životní styl – zdravá výživa, pravidelný pohyb, prevence užívání návykových látek
7. třída	zdravé vztahy ve třídě, zdravý životní styl – zdravá výživa, pravidelný pohyb, prevence užívání návykových látek
8. třída	právo a trestní odpovědnost, zdravé vztahy ve třídě, zdravý životní styl – zdravá výživa, pravidelný pohyb, prevence užívání návykových látek, poruchy příjmu potravy, sexuální výchova
9. třída	právo a trestní odpovědnost, zdravé vztahy ve třídě, zdravý životní styl – zdravá výživa, pravidelný pohyb, prevence užívání návykových látek, poruchy příjmu potravy, sexuální výchova

1. Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a PPŠ

Metodik prevence se představí v jednotlivých třídách. Seznámí je s konzultačními hodinami a s možností navštívit kabinet metodika prevence. Schránku důvěry vybírá pouze ŠMP a na vhozené dotazy odpovídá individuálně.

Konzultační hodiny:

Pravidelně ve středu 14:00 – 15:00 hod.

Kdykoliv po domluvě dle aktuálních potřeb dětí, žáků a jejich ZZ.

2. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

Aktivity, které jsou součástí učebního plánu (např. na základě již zpracovaného školního vzdělávacího programu) + aktivity které nejsou součástí učebního plánu. Jde o aktivity, které nereagují na aktuální problémy a týkají se všech tříd v daném ročníku.

a. Preventivní aktivity realizované školou ročník (třídy)

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Učitel
rozumová výchova PT	předávání informací, prožitková aktivita – zlepšení komunikace a spolupráce dětí, sdílení poznatků, posílení vzájemné podpory a respektu	vyučující PT
prvouka 1. – 3. třída	<ul style="list-style-type: none"> • předávání informací, prožitková aktivita – zlepšení komunikace a spolupráce dětí, sdílení poznatků, posílení vzájemné podpory a respektu • Dopraváček – dopravní soutěž 3. tříd 	vyučující daného předmětu
přírodověda a vlastivěda 4. – 5. třída	předávání informací, prožitková aktivita – zlepšení komunikace a spolupráce dětí, sdílení poznatků, posílení vzájemné podpory a respektu	vyučující daného předmětu
VKZ 6. – 9. ročník	předávání informací, prožitková aktivita – zlepšení komunikace a spolupráce dětí, sdílení poznatků, posílení vzájemné podpory a respektu;	TU
OV 8. – 9. ročník	předání informací z oblasti občanského práva – aktivity podporující občanskou uvědomělost → převzetí odpovědnosti za své jednání	vyučující daného předmětu
TV 1. – 9. ročník	pravidelné cvičení jako součást běžného života, prevence rizikových sportů → žáci sledují své pokroky v oblasti fyzické zdatnosti	vyučující daného předmětu
CH 8. – 9.	prevence zneužívání návykových látek	vyučující daného předmětu

b. Preventivní aktivity realizované externími spolupracovníky školy ročník 1. – 9.

Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení (např. předávání informací, prožitková aktivita,...)	Realizátor	Odpovědný pracovník školy
Štěpán a Štěpánek – prožitková aktivita s cílem zmapovat vztahy ve třídě, následně poskytnout zpětnou	Salesiánské středisko	Mgr. L. Masárová

vazbu TU a APOD. Součástí jsou i doporučení a návrhy řešení případných problematických situací, popř. možnost navázání individuální žákovské spolupráce se střediskem.	Štěpána Trochty Teplice	
Preventivní přednášky (PT + všechny ročníky ZŠ)	MP Dubí Ota Rössler	Mgr. L. Masárová

3. Volnočasové aktivity pro žáky

NABÍDKA KROŽKŮ VE ŠKOLNÍMROCE 2023/2024

Kroužky probíhají od října do května, žáci se hlásí u vedoucího konkrétního kroužku prostřednictvím papírové přihlášky.

cílová skupina kroužku	kroužek + vedoucí (garant)	kdy (den + čas) a kde
PT	Tvořivé ručičky – Jiřina Rulfová <i>rozvoj jemné motoriky</i>	ÚT – 12:15 – 13:00 budova č. 2 PT 01
ŠD	Šikulky – Lenka Marková <i>rozvoj jemné motoriky a smyslu pro estetično</i>	PO 14:00 – 15:30 budova č. 2 ŠD 2. odd.
	Kuchtíci – Eva Hokrová <i>vaření – rozvoj všeobecných praktických dovedností</i>	ÚT 14:00 – 15:30 kuchyňka ZŠ
	Opičky – Václav Venitz <i>rozvoj pohybových dovedností</i>	ČT 14:00 – 15:00 velká TV ZŠ
I. ST	Rozvojovka – Mgr. Kateřina Vráblíková <i>podpora motorického rozvoje u žáků 1. tř.</i>	PO 12:45 – 13:30 malá TV ZŠ
	Keramika – Michala Škarová <i>rozvoj jemné motoriky a smyslu pro estetično</i>	ST 14:00 – 15:15 učebna v ZŠ
	Povídálek – Mgr. Hana Capuličová <i>rozvoj mluvních dovedností žáků PT + 1.tř.</i>	ST 11:50 – 12:35 učebna ZŠ
	Taneční kroužek – Dana Galyášová	ČT 12:45 – 13:30

	<i>rozvoj pohybových dovedností, posílení smyslu pro rytmus a vnímání hudby</i>	hudebna ZŠ
II. ST	Deskovky – Bc. Lenka Jandová <i>rozvoj logického myšlení, spolupráce, strategie</i>	PO 14:00 – 15:00 žakovská knihovna
	Španělština – Mgr. Martina Aubrechtová <i>osvojení základní gramatiky, slovní zásoby a běžných konverzačních frází</i>	ÚT 14:00 – 14:45 žakovská knihovna

IV. OSTATNÍ AKCE V OBLASTI PREVENCE RCH

Sociometrické šetření tříd:

3. – 9. třídy: www.proskoly.cz (sociometrický dotazník)

PT + 1. – 2. třída: jiné formy sociometrie, např. strom duchů, moje nebe, popř. herní aktivity + metoda pozorování v kombinaci s individuálním pohovorem.

V. PREVENCE ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

1. Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřující k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi žáky, tak mezi žáky a pedagogy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

§ 7 (3) Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků uvedených v odstavci 1, **preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti**, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Strategie reaguje také na kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání České školní inspekce pro školní rok 2022/2023:

5. Vzdělávací výsledky žáků

5.4 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

Popis kritéria

*Škola efektivně **vyhodnocuje úspěšnost žáků** v průběhu a ukončování jejich vzdělávání na všech úrovních řízení pedagogického procesu, umí doložit procesy a výsledky tohoto hodnocení **a dokáže zpracovat opatření, která vedou ke zkvalitňování procesu hodnocení úspěšnosti žáků.***

*S výsledky hodnocení cíleně pracují pedagogové i vedení školy, **jejich činnosti a opatření zkvalitňují vzdělávání žáků a snižují jejich neúspěšnost.***

2. Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy žáka - dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem rodičů o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

3. Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí z některých předmětů neprospěl, nebo je z některých předmětů nehodnocen,
- dlouhodobě neplní zadané úkoly,
- svým chováním soustavně porušuje školní řád a jsou vůči němu uplatňována výchovná opatření,
- jeho příprava není systematická.

4. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,

- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

5. Předcházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

6. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasně podchycení žákových potíží jednotlivými vyučujícími, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Podle závažnosti problému třídní učitel kontaktuje rodiče, nabídne osobní jednání s jednotlivými vyučujícími, případně s výchovným poradcem, metodikem prevence rizikového chování, školním psychologem či dalšími členy školního poradenského pracoviště. Kromě individuálních pohovorů je možné svolat jednání výchovné komise. O jednáních se vedou písemné záznamy, které vždy obsahují doporučení školy vůči rodičům a postoj rodičů k nim (individuální doučování, vyšetření v PPP, apod.).

Je uplatňován třístupňový model péče

1. Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.
2. Zapojení školního poradenského pracoviště.
3. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od rodičů žáků (evaluační dotazníky).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity – oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),

- žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- stanovení přiměřeného rozsahu učiva,
- práce zadaná pro domácí přípravu odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování rodičů o mimořádném zhoršení prospěchu žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení souhrnné klasifikace žáka na konci každého pololetí,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,
- školní poradenské zařízení vytváří a aktualizuje strategii prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

VI. ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Školní program proti šikanování vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.21149/2016 Sb.

Vytváření školního programu proti šikanování je dlouhodobý a trvalý proces. Určují ho dva znaky – celoškolský rozměr a zaměření na specifickou prevenci. Aby škola žáky účinně chránila před šikanováním, zapojí všechny pedagogické pracovníky.

Zaměření na specifickou prevenci vypovídá, že se program věnuje výhradně řešení šikany, a to prostřednictvím specifické primární prevence a prevence sekundární. Obecná struktura 13 komponent ve školním programu proti šikanování má univerzální charakter a lze ji použít jako jednotící princip i pro ostatní rizikové chování, a tak vytvořit integrovaný, ucelený preventivní program školy.

Školní program proti šikanování se zaměřuje na:

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu)

2. motivování pedagogů pro změnu
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů
4. užší realizační tým (školní poradenské pracoviště, třídní učitel)
5. společný postup při řešení šikanování
6. primární prevence v třídnických hodinách
7. primární prevence ve výuce
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování
9. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů)
10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole, například na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách)
11. školní poradenské služby
12. spolupráce se specializovanými zařízeními
13. vztahy se školami v okolí

VII. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno pracovníka	Kontakt (adresa, telefon, email)	Způsob zapojení pracovníka do spolupráce
PPP Teplice	Mgr. Denisa Třešňáková	denisa.tresnakova@pppuk.cz	odborná konzultace, intervence ve třídě
KÚ UK	Mgr. Dita Henzlová	henzlova.d@kr-ustecky.cz 475 657 299	odborná konzultace, projekty
OSPOD MgM Teplice – vedoucí oddělení	Mgr. Martina Fialová	fialova@teplice.cz 417 510 970	odborná konzultace
MP Dubí	Ota Rössler	773 224 944	preventivní přednášky pro žáky
Salesiánské středisko Štěpána Trochty Teplice	Mgr. Lucie Plchotová Bc. Linda Vršatová	lucie.plchotova@salesianiteplice.cz 607 706 023 linda.vrsatova@salesianiteplice.cz 731 709 092	etopedické a terapeutické služby terénní sociální služby
SZÚ	Mgr. Dana Škarydová	728 432 889	Preventivní programy z nabídky HOP

V tabulce jsou uvedeny organizace a osoby, se kterými spolupracujeme stabilně. Dále reagujeme na aktuální potřeby dětí a žáků a školy jako organizace a oslovujeme jednotlivá specializovaná pracoviště či organizace. Aktuální nabídku má ŠMP k dispozici: a) nabídka programů ze strany okresního koordinátora ŠMP Mgr. Denisy Třešňákové (PPP Teplice) b) aktivní vyhledávání nabídky dle aktuálních potřeb a podmínek školy.

VIII. EVIDENCE A ZPŮSOB VYHODNOCENÍ PPŠ

Informace budou zjišťovány na základě dotazníků, pohovorů s rodiči, třídními učiteli, dále setkáním pedagogů a rodičů na třídních schůzkách, schůzkách SRPŠ a dnech otevřených dveří školy. Dále škola vyplňuje SEPA (Systém evidence preventivních akcí), které poskytuje podklady pro porovnání některých parametrů.

IX. SEZNÁMENÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOLY S PPŠ

	Datum	Podpis ředitele/ředitelky školy
Seznámení ředitele/ředitelky školy s PPŠ	1. 9. 2023	
Seznámení pedagogického sboru školy s PPŠ	1. 9. 2023	